

T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ
CEZA BÖLÜMÜ

ESAS NO : 1982/269
KARAR NO : 1983/709

K A R A R

ÖZET : Sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin olmakla beraber,1402 sayılı yasa'nın değişik 13.maddesinin (a) bendindeki süre ve (b) bendindeki bağlantı koşullarını içermeyen suçlara ait davaların Adli Yargı yerinde görülmesi gerektiği hk.

Davacı : K.H.

Sanıklar : Muzaffer Çetin ve arkadaşları

O L A Y : 12-1-1977 günü Erzurum'da ölen bir kişinin cenazesinin görev

li polis memurları nezaretinde ambulans ile memleketine götürülürken, sanıkların da içinde bulunduğu kalabalık tarafından ceset alınmak için Tunceli-Erzincan Karayolu üzerinde benzinlik civarında barikat kurulduğu, ambulans olay yerine gelince gruptan bazı kişilerce cesetin istendiği, bu sırada olay yerine hakim tepeden kimliği bilinmeyen kişilerce ambulansın taşla ve sopa yağmuruna tutulduğu ve silâh atıldığı, polis memurlarının da bunun üzerine kalabalığı dağıtmak ve kendilerine vaki tecavüzü önlemek amacıyla kalabalığa ateş ettikleri ve aracı geri çevirerek kaçtıkları, bu sırada olay yerinde gerek kalabalıktan, gerekse polis tarafından açılan ateş sonucu kimin tarafından vurulduğu anlaşılamayan bir kişinin öldüğü, iki kişinin yaralandığı, devlet aracının tahrip olduğu, topluluğun olay sırasında Kürdara-Azadi gibi sloganlar attıkları böylece, sanıkların memura mukavemet, ölümle biten kavgaya iştirak, faili gayri muayyen şekilde adam öldürmek ve yaralamak, devlet malını tahrip ve kürtçülük propogandası yapmak suçlarının işlendiğini ileri sürülerek eylemlerine uyan TCK.nun 142/3., 258/1., 464/3-4., 516/1., 260., 448., 463., 456/2 maddelerine göre cezalandırılmaları istemiyle Tunceli C.Savcılığı'nca haklarında kamu davası açılmıştır.

Tunceli Ağır Ceza Mahkemesi: 25-5-1979 gününde, 1977/10, 1979/69 sayı ile; Tunceli ilinde sıkıyönetim ilân edildiği, atılı suçun, sıkıyönetim ilânını gerektiren yaygın şiddet eylemleri niteliğinde olduğu ve 1402 sayılı yasa'nın 15.maddesine göre davada mahkemelerinin görevsiz bulunduğu,

Elâzığ Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Mahkemesi: 23-2-1981 gününde, 1980/21-1981/55 sayı ile; 1402 sayılı yasa'nın 13/a-b.maddesindeki süre ve bağlantı koşullarının gerçekleşmediği, davada adli yargı yerinin görevli olduğu,

Gerekçeleriyle görevsizlik kararı vermişler, bunun üzerine dosya askeri savcılığın 12-3-1982 günlü, 1980/4615 sayılı yazısı ile mahkememiz'e gönderilmiştir.

Böylece; her iki mahkemenin kesinleşen görevsizlik kararları arasında, 2247 sayılı yasa'nın 14.maddesinde belirlenen olumsuz görev uyuşmazlığı doğmuştur.

SİNCELEME VE GEREKÇE : Türk Ulusu adına Yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü; Servet Tüzün'ün Başkanlığı'nda, Y. İsmet Ayer, Ali Suat Erkoç, Mustafa Aksoy, Necati Karakış, Osman Kayacan ve Ergun Argon'un katılmaları ile yaptığı, 26-12-1983 günlü toplantıda, geçici raportör Danıştay Tetkik Hakimi M. İlhan Dinç'in raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; toplantıya, Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Durmuş Ganioglu ile Askeri Yargıtay Başsavcısı yerine katılan Yardımcı

Önder Ayhan'ın Adli Yargı yerinin görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü.

Suç, sıkıyönetim ilânından üç aydan daha önce işlenmiştir.

Atılı suçun; niteliğine, işleniş biçimine ve devletin varlığına yönelik olarak işlenmesine göre, MGK.nin 7 sayılı kararı 4.maddesi kapsamında ve sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin olduğu açıktır.

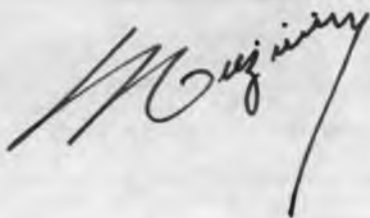
Ancak suç; sıkıyönetim ilânından üç aydan daha önce işlendiğinden ve suçun, sıkıyönetim askeri mahkemelerinin el koyduğu davalarla genel ve ortak amaç içerisinde ve 4-5-1981 günlü, 1/1 sayılı ilke kararında öngörüldüğü biçimde örgütsel ve organik bağlantılı olarak işlendiği konusunda dosyada yeterli ve somut kanıt bulunmadığından, 1402 sayılı yasa'nın 13/a-b.maddesindeki süre ve bağlantı koşulları gerçekleşmemiştir.

Her ne kadar dosya dizi-196'da sanıklardan Ali Tunç'un; ifade sahibi olarak emniyetce alınan ifadesinde, Tunceli ili Dev-Genç Genel Başkanı olduğu belirlenmiş ve bu sanık ifadesinde kendisinin böyle büyük bir hadisenin meydana geleceğini bilmediğini, çünkü resmen böyle bir durumun derneklerine intikal etmediği yolunda beyanı mevcut ise de; dava konusu eylemin sıkıyönetim askeri mahkemelerince elkonulduğu bilinen Dev-Genç'le ilgili dava ile örgütsel ve organik olarak bağlantısının ortaya koyan dosyada başkaca hiç bir kanıt bulunmadığından, bu beyana göre bağlantıyı saptamak olanaksızdır.

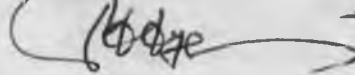
Açıklanan nedenlerle, davanın Adli Yargı yerinde görülmesine ve Tunceli Ağır Ceza Mahkemesi'nin görevsizlik kararının kaldırılmasına karar verilmelidir.

SONUC : Anlaşmazlığın, niteliğine göre Adli Yargı yerinde çözülmesi gerektiğine, bu nedenle, Tunceli Ağır Ceza Mahkemesi'nin 25-5-1979 günlü, Esas-1978/10, Karar-1979/69 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına, 26-12-1983 gününde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.

Başkan
Servet Tüzün

Uye
Y. İsmet Ayer

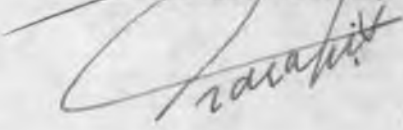
Uye
Ali Suat Erkoç

Uye
Mustafa Aksoy

Uye
Necati Karakaş

Uye
Osman Kayacan

Uye
Ergun Argon

no 6.1
S.Y.